

MAA-AMET

reg. nr 10.1-3/7231

EESTI VABARIIGI 2007. AASTA MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID (seisuga 31.12.2007. a)

Maa-ameti geoloogia osakonna
juhataja kt.

Reet Roosalu

Tallinn 2008

ANNOTATSIOON

R. Roosalu "Eesti Vabariigi 2007. aasta maavaravarude koondbilansid". Maa-amet, Tallinn, 2008. Tekst 29 lk, tekstilisad – 174 lk (Eesti Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Riigi Statistikaamet, Eesti Geoloogiafond).

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevandamis-lubade andmetele, Keskkonnaministeeriumilt ja maakondade keskkonnateenistustelt pärinevatele kaevandatud maavara mahu aruannetele.

2007. a maavaravarude koondbilansid koostati vastavalt maapõueseadusele dolokivi, fosforiidi, järvelubja, järvemuda, kristalliinse ehituskivi, kruusa, liiva, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turba varude kohta. Seisuga 31. detsember 2007. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku võetud 807 maardlat, sh. kolm maardlat on jaotatud osadeks ja nende kohta on koostatud mitu registrikaarti, ülejäänud maardlate kohta on koostatud üks registrikaart. Üks maardla võib maardlas arveloleva mitme kasutusala tõttu olla ära toodud mitmes bilansis.

Iga maavara kohta on kasutusalade lõikes koostatud bilansitabelid Keskkonnaministeeriumi poolt kinnitatud vormi kohaselt, maakondlikus ja tähestikulises järjestuses. Peamiste andmetena on ära toodud maardlate ja mäeeraldiste maavaravaru seis aruandeaasta alguses ja lõpus ning varumuutused aasta jooksul.

Märksõnad: bilanss, varu, põlevkivi, turvas, järvemuda, meremuda, järvelubi, fosforiit, lubjakivi, dolokivi, savi, liiv, kruus, kristalliinne ehituskivi, maakond.

Maa-ameti geoloogia osakonna juhataja kt.

Reet Roosalu

SISUKORD

	Lk
SISSEJUHATUS.....	4
1. BILANSSIDE SELETUSKIRJAD	
1.1. Põlevkivivaru koondbilansi seletuskiri	6
1.2. Turbavaru koondbilansi seletuskiri.....	8
1.3. Järvemudavaru koondbilansi seletuskiri	11
1.4. Meremudavaru koondbilansi seletuskiri	12
1.5. Järvelubjavaru koondbilansi seletuskiri.....	13
1.6. Fosforiidivaru koondbilansi seletuskiri.....	14
1.7. Lubjakivivaru koondbilansi seletuskiri.....	15
1.8. Dolokivivaru koondbilansi seletuskiri	17
1.9. Kristalliinse ehituskivivaru koondbilansi seletuskiri	18
1.10. Savivaru koondbilansi seletuskiri.....	19
1.11. Liivavaru koondbilansi seletuskiri.....	20
1.12. Kruusavaru koondbilansi seletuskiri.....	24
2. KOKKUVÕTE	28
3. KASUTATUD KIRJANDUS	29
4. TEKSTILISAD	
Lisa 1. Koondtabel maavaravarude kaevandamise kohta 2007. aastal.....	30
Lisa 2. Koondtabel 2005, 2006 ja 2007 aastal kaevandatud mahtude kohta	37
Lisa 3. MAAVARAVARUDE KOONDBILANSID seisuga 31.12.2007 (tabel)	
Põlevkivi	38
Hästilagunenud turvas	42
Vähelagunenud turvas	78
Järvemuda põlluväetiseks	106
Järvemuda raviotstarbeks	107
Meremuda	108
Järvelubi (järvekriit)	108
Fosforiit	110
Tsemendilubjakivi	110
Tehnoloogiline lubjakivi	111
Ehituslubjakivi	114
Tehnoloogiline dolokivi	120
Viimistlusdolokivi	121
Ehitusdolokivi	123
Kristalliinne ehituskivi	127
Tsemendisavi	127
Raskeltsulav savi	127
Keraamiline savi	128
Keramsiidisavi	132
Tehnoloogiline liiv	133
Ehitusliiv	134
Ehituskruus	169
Täitekruus	194
Täiteliiv	195

SISSEJUHATUS

Eesti maavaravarude arvestust peetakse keskkonnaregistri maardlate nimistus. Maardlad kantakse registrisse ja registrikaarte muudetakse vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud geoloogiliste uuringute aruannetele ja kehtivatele maavara kaevandamise lubadele.

Maavaravarude koondbilanss on statistiline aruanne, mida koostatakse Keskkonnaministeeriumi poolt kinnitatud juhendi ja vormi kohaselt. Maavaravarude koondbilansid koostatakse eraldi iga kalendriaasta kohta.

Eesti Vabariigi 2007. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2007. a) on koostatud Eesti maavarade varude koguste ja varumuutuste kohta 2007. aastal. Maapõueseaduse kohaselt on maavaradeks dolokivi, fosforiit, järvelubi, järvemuda, kristallinne ehituskivi, kruus, liiv, lubjakivi, meremuda, põlevkivi, savi ja turvas, mis on arvele võetud keskkonnaregistri maardlate nimistus.

Maavaravarude koondbilansid koostati Maa-ameti poolt keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja ülesannete täitmise raames. Vajalikud andmed pärinevad keskkonnaregistri maardlate nimistu andmebaasist, mida on 2007. aasta jooksul täiendatud vastavalt keskkonnaministri poolt käskkirjaga kinnitatud uuringuaruannetele, kehtivate kaevanduslubade andmetele ning Keskkonnaministeeriumilt ja maakondade keskkonna-teenistustelt pärinevatele kaevandatud maavara mahu aruannetele.

Maavaravarude muutused aruandeaastal olid tingitud kaevandamisest, kaevandamiskadudest, geoloogiliste uuringute tulemusena uute maardlate bilanssi lülitamisest ning varude ümberhindamisest ja täiendavate varude kinnitamisest olemasolevates maardlates. Vähesel määral on varud muutunud seoses registrikaartide andmete täpsustamisega, kui andmete korrastamise käigus on leitud erinevusi varasemate perioodide varude kinnitamise otsuste ja registrikannete vahel. Andmete korrastamisest tingitud muutused bilansiridadel on kirjeldatud vastavates seletuskirjades.

Bilansi tabeliosas on toodud kõik maavarad kasutusala kaupa (tabeli igal real on ära toodud kasutusala kood). Võrreldes varasemate aastatega on alates 2006. aastast koondbilanssi lisandunud täiteliiva ja täitekruusa bilansid. Iga kasutusala lõikes on maardlad antud maakonniti tähestikulises järjekorras. Varumuutusi on iseloomustatud eraldi kõigi varukategooriate osas ning lühidalt lahti seletatud ka seletuskirjades.

Maardlate nimed on esitatud trükitähtedega, sellele järgneb olemasolu korral maardlaosa nimi kirjatähtedega. Maardlatel, millel on olemas kehtiv maavara kaevandamise luba, on mäeeraldise nimetuse järel näidatud kaevandamisloa omaniku nimi.

Kõikide maavaravarude bilansside juurde on lisatud lühike seletuskiri iseloomustamiseks varudega seotud muutuste põhjusi. Turba-, liiva- ja kruusabilansis maakondade kaupa toodud maardlate arv ei näita vastava bilansi tegelikku maardlate arvu, vaid kõikide maardlate arvu, kus vastava kasutusala maavara on arvele võetud (ka kaasneva maavarana).

MAAVARADE KAEVANDAMINE 2007. A JA VARUD SEISUGA 31.12.2007

Maavara	Mõõtühik	Kaevandamine (kaod) 2007.a	Maavaravarud seisuga 31.12.2007		
			Aktiivne		Passiivne
			tarbevaru	reservvaru	
Põlevkivi	tuhat t	13 992,2 (3 401,8)	1 078 770	308 257	3 481 693
Fosforiit	tuhat t	–	–	–	2 935 735
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	484,9	8 902	87 946	51 286
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	132,5	14 388	40 061	73 492
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	2 738,7 (0,1)	158 949	271 486	236 882
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	135,2	12 690,2	83 511	–
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	1,1	2 913	21 464	1 400
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	432,9	37 887	99 134	82 028
Kristalliinne ehituskivi	tuhat m ³	–	1 245 062	1723 932	–
Tsemendisavi	tuhat m ³	124,0	15 337	11 213	489
Raskeltsulav savi	tuhat m ³	–	–	–	341
Keraamiline savi	tuhat m ³	56,3	10 527	235 886	13 664
Keramsiidisavi	tuhat m ³	85,6	8185	2 248	228
Ehituskruus	tuhat m ³	1 835,8	35 432	74 078	15 090
Täitekruus	tuhat m ³	–	1630	–	14
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	41,6	3 274	4021	2 128
Täiteliiv	tuhat m ³	183,3	24 612	1 670	1 285
Ehitusliiv	tuhat m ³	3 398,5	175 807	450 746	168 705
Meremuda (raviks)	tuhat t	0,4	1356	–	1667
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	–	171	1048	312
Järvemuda (raviks)	tuhat t	–	1133	–	–
Järvelubi	tuhat t	–	808	5120	4804
Turvas	tuhat t	900,8	216322	822 669	561 155

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi põlevkivibilansis üleriigilise tähtsusega **EESTI põlevkivimaardla**, mis paikneb kahe maakonna – Ida-Virumaa ja Lääne-Virumaa – piires. Kõik maardlaosad (23 kaeve- ja uuringuvälja) on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati Eesti maardlast kokku 13 254,9 tuh tonni põlevkivi aktiivset tarbevaru ja 737,3 tuh tonni põlevkivi aktiivset reservvaru. Kaod ja kihipaksuste täpsustamised moodustasid kokku 3401,8 tuh tonni, sh kaevandamiskaod olid 2 782,1 tuh tonni ja kihipaksuste täpsustamise tõttu kadus 296,0 tuh tonni.

Seisuga 01.01.2007 täpsustati arveloleva põlevkivivaru hulka uuringuaruannete, digitaliseeritud plakkide ruumiandmete, kehtivate maavara kaevandamise lubade piiriandmete, kaevandajate poolt seisuga 01.01.2007 esitatud kaevandatud alade piiriandmete ja kitsendusi põhjustavate objektide piiriandmete põhjal. Täpsustuse tõttu muutus varu hulk kõigis 23-s Eesti põlevkivimaardla registrikaardis. Lisaks kanti karstumise ja savikuse tõttu maha põlevkivi Põhja-Kiviõli ja Estonia kaeveväljadel.

Põlevkivi Kaevandamise AS kaevandas 2007. aastal maardlast 90,2% Eesti põlevkivi aastatoodangust, kokku 12 619,5 tuh tonni, sh aktiivset tarbevaru 11882,2 tuh tonni ja aktiivset reservvaru 737,3 tuh tonni. Kadudeks läks 2 944 mln tonni aktiivset tarbevaru ja 330 tuh tonni aktiivset reservvaru, kokku 3274,2 tuh tonni ehk 25,9% kogu kaevandatud põlevkivist. Allmaakaevandustest olid töös Estonia, Sompä ja Viru ning pealmaakarjääridest Aidu, Narva, Sirgala ja Vanaküla.

AHTME kaeveväljal on mäetööd lõpetatud alates 2003. aastast.

AIDU kaeveväljal kaevandati 1681,8 tuh tonni põlevkivi. Kaevandamiskaod moodustasid 44,5 tuh tonni. Põlevkivikihi paksuse täpsustamise tagajärjel vähenes aktiivne tarbevaru 24 tuh tonni võrra. Kaod kokku moodustasid 4,1% kaevandatud kogusest.

ESTONIA kaeveväljal kaevandati 4498,7 tuh tonni põlevkivi tarbe- ja reservvaru. Kaevandamiskaod moodustasid 1835,0 tuh tonni. Põlevkivikihi paksuse täpsustamise tagajärjel vähenes aktiivne tarbevaru 279 tuh tonni ja reservvaru 33 tuh tonni võrra. Kaod kokku moodustasid 47,7% kaevandatud kogusest. Ministri käskkirjaga kustutati keskkonnaregistrist 3055 tuh tonni Estonia kaevevälja karstitsoonides asuvat mittekasutuskõlblikku põlevkivi.

KOHTLA kaeveväljal on lõpetatud mäetööd allmaa osas. Lahtine kaevandamine toimus neljas Vanaküla karjääris. Kaevandati 831,9 tuh tonni põlevkivi. Kaevandamiskaod moodustasid 31,9 tuh tonni. Põlevkivikihi paksuse täpsustamise tagajärjel suurenes aktiivne tarbevaru 115 tuh tonni võrra. Kaod kokku moodustasid 10,0% kaevandatud kogusest, seejuures oli kadu positiivne, ehk varud suurenesid.

NARVA kaeveväljal vähenes aktiivne tarbevaru kaevandamise ja kaevandamiskadude tõttu. Narva karjäärist kaevandati 1033,8 tuh tonni, kaevandamiskaod karjääris moodustasid 133 tuh tonni (12,9% kaevandatud kogusest). Narva kaeveväljal tegutseb ka **OÜ Merko Kaevandused**, kes kaevandas Narva II karjäärist 341,6 tuh tonni põlevkivi, kaod olid 62,1 tuh tonni (18,2%).

SIRGALA kaeveväljal kaevandati Sirgala karjääris ja Sirgala II põlevkivikarjääris kokku 2778,8 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 331,2 tuh tonni (11,9%).

SOMPA kaeveväljal olid kaevetööd peatatud alates 1999. a. Kaevandamist alustati 2007 aastal uuesti, kaevandati 33,4 tuh tonni põlevkivi ja kaevandamiskaod moodustasid 17,7 tuh tonni (53,0%).

TAMMIKU kaeveväljal on mäetööd peatatud alates 2002.a.

VIRU kaeveväljal kaevandati 1761,1 tuh tonni põlevkivi tarbe- ja reservvaru. Kaevandamiskaod moodustasid 584,9 tuh tonni. Põlevkivikihi paksuse täpsustamise tagajärjel vähenes aktiivne tarbevaru 75 tuh tonni võrra. Kaod kokku moodustasid 37,5% kaevandatud kogusest.

OÜ VKG Aidu Oil alustas 2007. aastal OJAMAA uuringuväljal kaevandamisega ja kaevandas 26,1 tuh tonni, kaod moodustasid 12,2 tuh tonni (46,7%).

Kiviõli Keemiatööstuse OÜ kaevandas PÕHJA-KIVIÕLI uuringuväljalt 896,4 tuh tonni põlevkivi, kaod moodustasid 53,3 tuh tonni (5,9%). Ministri käskkirjaga kustutati keskkonnaregistrist 153 tuh tonni Põhja-Kiviõli karjääri karstitsoonides asuvat mittekasutuskõlblikku põlevkivi.

AS Kunda Nordic Tsement kaevandas KOHALA uuringuvälja Ubja karjäärist 108,6 tuh tonni põlevkivi aktiivset tarbevaru.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
turbavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2006. a on Eesti Vabariigi turbabilansis 279 maardlat 322 bilansireal (sealhulgas 322 hästilagunenud ja 233 nii hästi- kui vähelagunenud turba osas). Harku lubjakivimaardlas leidub hästilagunenud turvast kaasneva maavarana. Turbamaardlatest paikneb 35 maardlat kahe ja 4 maardlat kolme maakonna piires. Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ELLAMAA, ENDLA, EPU-KAKERDI, LAVASSAARE, PUHATU, SANGLA. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati Eestis turvast kokku 900,8 tuh tonni (sealhulgas 515,8 tuh tonni hästilagunenud ja 385,1 tuh tonni vähelagunenud turvast); seega 28% vähem, kui 2006. aastal (lisa 1). Kaevandati 62-st maardlast.

Harjumaal Vaela maardlas toimus osaline hästi- ja vähelagunenud turba reservvaru ümberhindamine passiivseks seoses planeeritava asustusala ja Sausti maardlas hinnati hästilagunenud turba tarbevaru ja reservvaru osaliselt ümber passiivseks seoses gaasitrassi kaitsevööndiga.

38st turbamaardlast kaevandati kümnes: AS Farve OHTU maardlast 4,6 tuh tonni hästilagunenud turvast, VÄÄNA maardlast 5,5 tuh tonni vähelagunenud turvast, ÄÄSMÄE maardlast 0,3 tuh t hästilagunenud turvast ja 10,0 tuh tonni vähelagunenud turvast ja SAUSTI maardlast Aasu turbatootmisalalt 4,6 tuh tonni vähelagunenud turvast; AS Tootsi Turvas ELLAMAA maardla Riisipere tootmisalalt 10,7 tuh tonni hästilagunenud ja 0,5 tuh tonni vähelagunenud turvast, MAHTRA maardla Leva tootmisalalt 0,4 tuh tonni vähelagunenud turvast, PENINGI maardlast 2,9 tuh tonni hästilagunenud ja 11,9 tuh tonni vähelagunenud turvast, SOONISTE maardla kahelt tootmisalalt kokku 9,2 tuh tonni hästilagunenud ja 9,4 tuh tonni vähelagunenud turvast; OÜ Corpus PÄÄSKÜLA maardla Valdeku mäeeraldiselt 2,0 tuh t vähelagunenud turvast; AS Ahtol RAE maardlast 4,5 tuh tonni hästilagunenud ja 4,5 tonni vähelagunenud turvast, Rae turbatootmisala kehtivust pikendati kuni 06.10.2020 ja Seli II turbatootmisala kehtivust pikendati kuni 29.09.2020.

Hiiumaal kaevandas AS Hiiu Turvas PIHLA maardlast 6,0 tonni vähelagunenud turvast. Maakonnas on 3 turbamaardlat.

Ida-Virumaal AS Tootsi Turvas kaevandas PUHATU maardla Puhatu tootmisalalt 67,1 tonni hästilagunenud turvast ja 0,6 tonni vähelagunenud turvast. Maakonnas on arvel 13 turbamaardlat.

Jõgevamaal 33st turbamaardlast oli kasutusel kaks. ENDLA maardlast Endla tootmisalalt kaevandas OÜ Siimusti Känd 1,6 tuh tonni hästilagunenud ja 4,4 tuh tonni vähelagunenud turvast ning AS Tara-Torf kaevandas UMBUSI maardlast 0,5 tuh tonni hästilagunenud ja 2,5 tuh tonni vähelagunenud turvast ning ENDLA maardla Tapiku turbatootmisalalt 6,1 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Järvamaal 17st maardlast kaevandati viies. AS Prelvex kaevandas EPU-KAKERDI maardla kolmelt tootmisalalt kokku 11,2 tuh tonni hästilagunenud ja 15,3 tuh tonni vähelagunenud turvast, LOKUTA maardlast 1,4 tuh tonni hästilagunenud ja 0,5 tuh tonni vähelagunenud turvast, RETLA maardlast 4,9 tuh tonni hästilagunenud ja 5,0 tuh tonni vähelagunenud turvast ning TONDISSAARE maardlast 6,2 tuh tonni hästilagunenud ja 4,6

tuh tonni vähelagunenud turvast. OÜ Estonia kaevandas EPA-VASSAARE maardlast 6,2 tuh tonni hästilagunenud turvast.

Läänemaal oli 11st maardlast kasutuses kolm: Torf AS kaevandas KÕVERDAMA maardlast 4,1 tuh tonni hästilagunenud ning LAIKÜLA maardlast 12,0 tuh tonni hästilagunenud ja 9,0 tuh tonni vähelagunenud turvast; Langham OÜ kaevandas NIIBI maardlast 7,2 tuh tonni hästilagunenud ja 11,8 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Lääne-Virumaal on bilansis 42 turbamaardlat, neist oli kasutuses neli. PEETLA maardlast OÜ Vestur kaevandas kolmelt tootmisalalt kokku 1,6 tuh tonni hästilagunenud ja 2,1 tuh tonni vähelagunenud turvast.

OÜ Rakvere Põllumajandustehnika kaevandas PUNASOO maardlast 3,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, SAARA maardlast 6,8 tuh tonni vähelagunenud turvast, UUEMÕISA maardlast 0,5 tuh tonni vähelagunenud turvast ja VARUDI maardlast 3,6 tuh tonni vähelagunenud turvast, OHEPALU maardlast 2,5 tuh t vähelagunenud turvast.

Osaliselt hinnati passiivseks hästilagunenud turba ja vähelagunenud turba tarbevaru Ohepalu maardlas.

Põlvemaal toimus kaevandamine 10st maardlast kolmes. KURGSOO maardla Kurgsoo II tootmisalalt kaevandas AS Kagu-Eesti Turvas 0,8 tuh tonni vähelagunenud turvast. Põlva Maaparandus AS kaevandas MEENIKONNA maardlast 3,7 tuh t hästilagunenud turvast, MEELVA maardlast 7,2 tuh tonni vähelagunenud turvast, TUURAPERMA maardlast 2,3 tuh tonni hästilagunenud turvast.

Pärnumaal kaevandati 31st maardlast seitsmes. Suurim kogus turvast saadi LA-VASSAARE maardlast: kuuelt tootmisalalt kaevandasid AS Tootsi Turvas, AS Torfex, OÜ Are STK, OÜ Streng, AS Nurme Turvas ja OÜ ASB Greenworld Eesti kokku 191,1 tuh tonni hästilagunenud ja 105,4 tuh tonni vähelagunenud turvast. PÕÖRAVERE maardlast kaevandas AS Tootsi Turvas 3,4 tuh tonni hästilagunenud ja 7,0 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Torfex kaevandas veel vähelagunenud turvast: KAVASOO maardlast 5,0 tuh tonni, KÕRSA maardlast 9,5 tuh tonni, MÕKSI maardlast 3,0 tuh tonni, ja RÄÄMA maardlast 5,9 tuh tonni.

Raplamaal 28st maardlast oli kasutusel viis. AS Turvas kaevandas HAGUDI maardla Rabivere tootmisalalt 1,9 tuh tonni vähelagunenud turvast ning KEAVA maardlast 2,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. TÕNUMAA maardlast kaevandas ERA Valduse AS 9,6 tuh tonni hästilagunenud ja 10,0 tuh tonni vähelagunenud turvast. Sama firma kaevandas ORGITA maardlast 1,4 tuh tonni hästilagunenud ja 3,1 tuh tonni vähelagunenud turvast. ÖMMA maardlast, mis paikneb kolme maakonna piires, kaevandas Matureks AS 0,4 tuh tonni hästilagunenud ja 1,5 tuh tonni vähelagunenud turvast ja AS Tootsi Turvas Kuislema turbatootmisalalt 2,7 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Saaremaal kaevandati 16st maardlast kolmes. OÜ MV Turvas kaevandas KOIGI maardla Saikla tootmisalalt 1,2 tuh tonni vähelagunenud turvast, PELISOO maardla Kuumi tootmisalalt 2,2 tuh tonni vähelagunenud turvast ning PIILA maardla Piilasoo tootmisalalt 4,3 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Tartumaal kaevandati 12st maardlast neljas OÜ Lauka Turvas kaevandas KERESSAARE maardlast 3,1 tuh tonni hästilagunenud ja 1,8 tuh tonni vähelagunenud turvast, LAUKASOO maardlast 5,4 tuh tonni hästilagunenud ja 3,6 tuh tonni vähelagunenud turvast. AS Tartu Jõujaam kaevandas MÖLLATSI maardlast 36,8 tuh tonni hästilagunenud turvast.

SANGLA maardla Sangla kütteturba tootmisalalt kaevandas Sangla Turvas AS 100,0 tuh tonni hästilagunenud turvast, Ulila tootmisala luba registreeriti OÜ Lõuna-Eesti Maaparanduse nimelt ümber AS-ile Tootsi Turvas, kes kaevandas 0,2 tuh tonni

hästilagunenud ja 9,9 tuh tonni vähelagunenud ning AS Elva EPT turbatootmisalalt AS Elva E.P.T. 23,0 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Valgamaal kaevandati 27st maardlast kolmes. AS Valmap Grupp kaevandas LAGESOO maardlast 0,3 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 3,0 tuh tonni vähelagunenud turvast, KANTSI maardlast 3,9 tuh tonni ja TÕRVA maardla Helme tootmisalalt 0,5 tuh tonni vähelagunenud turvast.

Viljandimaal on arvel 22 turbamaardlat, neist kaevandati neljas. AS Ramsi Turvas, kaevandas PARIKA maardlast 1,8 tuh tonni hästilagunenud turvast ja 5,3 tuh tonni vähelagunenud turvast, peale selle NAPSI maardlast 2,5 tuh tonni ja ÕISU maardlast 3,6 tuh tonni vähelagunenud turvast. SOOSAARE maardlast tootmisaladelt kokku kaevandas AS Kraver 6,5 tuh tonni vähelagunenud turvast. IKEPERA maardla Lannu II turbatootmisalalt kaevandas AS Matork 0,8 tuh tonni vähelagunenud turvast, eelmise kaevandamisloa asemel välja antud uue loaga määrati loa kehtivusajaks 28.12.2019. Õisu maardlas anti välja uus kaevandamisluba Õisu turbatootmisala laiendus. Pätsi maardlas anti Pätsi turbatootmisalal AS Matorkile uus kaevandamisluba.

Võrumaal, kus on arvel 22 turbamaardlat, kaevandas AS Kagu-Eesti Turvas vaid vähelagunenud turvast: KURGSOO maardla kahelt tootmisalalt 5,2 tuh tonni, PÕDRASOO maardlast 2,6 tuh tonni ja ROOSA maardlast 7,0 tuh tonni.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
järvemudavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi järvemudabilansis 10 järvemuda maardlat põlluväetisena ja 2 maardlat raviotstarbeliseks kasutamiseks (sh. on Ermistu maardla arvel mõlemas bilansis). Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse. Põlluväetiseks ega raviotsatarbeks järvemuda ei kaevandatud, **Harjumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Raplamaal ega Viljandimaal** varumuutusi polnud.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
meremudavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi meremudabilansis 3 maardlat. Kõik maardlad on üleriigilise tähtsusega ning kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse. 2007. aastal kaevandati Eestis 0,4 tuh tonni meremuda.

Hiiemaal ja **Läänemaal** meremuda ei kaevandatud.

Saaremaal kaevandas AS Kuressaare Sanatoorium MULLUTU-SUURLAHE maardla Suurlaht II karjäärist 0,4 tuh tonni meremuda.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
järvelubjavarude koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi järvelubjabilansis 8 maardlat (seejuures paikneb Ohepalu maardla kahe maakonna piires). Kõik maardlad on kohaliku tähtsusega ja on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse. Varangu järvemudamaardlas on järvelubi põhimaavara, ülejäänutes on järvelubi kaasnevaks maavaraks.

2007. aastal järvelupja ei kaevandatud.

Järvelubjamaardlates **Harjumaal, Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Järvamaal, Lääne-Virumaal ja Tartumaal** varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
fosforiidivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi fosforiidibilansis 4 üleriigilise tähtsusega maardlat – ASERI, RAKVERE, TOOLSE, TSITRE (sh paikneb Aseri maardla kahe maakonna piires). Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse. Alates 1991. a suvest on Eestis fosforiidi kaevandamine lõpetatud.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
lubjakivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi lubjakivibilansis 56 lubjakivimaardlat 64 bilansireal: 1 tsemendi-, 22 tehnoloogilise ja 41 ehituslubjakivi bilansis (neist 1 on samaaegselt nii tsemendi- kui ehituslubjakivi bilansis ning 4 tehnoloogilise ja ehituslubjakivi bilansis, ühes on lubjakivi toodud dolokivimaardla kaasneva maavarana). 1 maardla paikneb kahe maakonna piires. Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 9 – AAVERE, HARKU, KARINU, KUNDA, METSLA, NABALA, VASALEMMA, VÕHMUTA ja VÄO. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 484,9 tuh m³ tsemendilubjakivi, viiest maardlast 132,5 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi ja 14 maardlast 2 738,7 tuh m³ ehituslubjakivi.

Harjumaal Harku maardlas hinnati geoloogilise uuringu tulemusena osa aktiivset reservvaru ümber passiivseks reservvaruks. Nabala maardlas hinnati osa aktiivset reservvaru ümber aktiivseks tarbevaruks ning kinnitati täiendav ehituslubjakivi tarbevaru.

Harku Karjäär AS kaevandas HARKU maardlast kokku 378,9 tuh m³ ehituslubjakivi, kadudeks läks 0,1 tuh m³.

MAARDU maardlas anti OÜ Starhillile välja uus kaevandamisloa Maardu V paekarjäär, OÜ Starhill kaevandas Maardu II ja III paekarjääridest 204,7 tuh m³ ehituslubjakivi, Ramonsen OÜ Lõunakarjäärist 19,4 tuh m³ ehituslubjakivi ja OÜ Pärtli Paas Pärtli paemurrust 0,4 tuh m³ ehituslubjakivi.

RUMMU maardlast kaevandas OÜ Erksaar 30,9 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi. MÄÄRA maardlas kaevandas Padise Grupp OÜ 0,4 tuh m³, VALKLA maardlast OÜ Põhjakivi 3,7 tuh m³ ja VASALEMMA maardlast Partek Nordkalk AS 386,4 tuh m³ ehituslubjakivi.

VÄO maardlas kaevandas Paekivitoodete Tehase OÜ kahest karjäärist kokku 386,9 tuh m³ ehituslubjakivi ja AS Väo Paas Tondi-Väo karjäärist 421,9 tuh m³ ehituslubjakivi.

Hiiumaal ja **Ida-Virumaal** varumuutusi ei olnud ja lubjakivi ei kaevandatud.

Jõgevamaal kaevandas Kaltsiit AS PAJUSI maardla Otisaare lubjakivikarjäärist 8,6 tuh m³ ja Otisaare II lubjakivikarjäärist 271,8 tuh m³ ehituslubjakivi. Luige Kivi OÜ kaevandas SOPIMETSA maardla karjäärist 151,6 tuh m³ ehituslubjakivi.

Järvamaal kaevandas Nordkalk AS KARINU maardlast 97,4 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi. Ehituslubjakivi kaevandas OÜ Järva Paas EIVERE maardlast 93,3 tuh m³.

Läänemaal kaevandas AS Haapsalu Paekivi PUSKU maardlast 2,9 m³ ehituslubjakivi ja Ungru-Sepaküla maardlast 0,3 tuh m³ ehituslubjakivi.

Lääne-Virumaal Kunda maardlas hinnati ehituslubjakivi passiivne reservvaru osaliselt ümber tarbevaruks. Kunda Nordic Tsement AS kaevandas maardla Aru-Lõuna karjäärist 484,9 tuh m³ tsemendilubjakivi ja 285,0 tuh m³ ehituslubjakivi, loas muudeti Aru-Lõuna karjääri loa omaniku andmeid ja maksimaalset aastatoodangut. VÕHMUTA maardlast

kaevandas AS EDK 3,8 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi. Nordkalk AS kaevandas RAKKE maardlast 0,3 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi.

Raplamaal hinnati geoloogilise uuringu tulemusena Nabala maardlas aktiivne reservvaru osaliselt ümber aktiivseks tarbevaruks. Kinnitati ehituslubjakivi tarbevaru uues Sutlema maardlas. REINU maardlas anti lubjakivi kaevandamiseks luba AS Rapla Teedele, kes kaevandas 71,6 tuh m³ ehituslubjakivi.

Saaremaal kaevandas AS Saare Lubi LÜMANDA-MÕISAKÜLA maardla Tolmu I lubjakivikarjäärist 0,1 tuh m³ tehnoloogilist lubjakivi ja AS Level KOGULA maardlast 50,9 tuh m³ ehituslubjakivi.

Võrumaal varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
dolokivivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi dolokivibilansis 30 maardlat 37 maardlareaal: 5 tehnoloogilise, 9 viimistlus- ja 23 ehitusdolokivi maardlat (sh on 2 maardlat arvel nii tehnoloogilise kui ehitusdolokivi bilansis ning 3 maardlat viimistlus- ja ehitusdolokivi bilansis, kahes on dolokivi toodud lubjakivimaardla kaasneva maavarana). Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ANELEMA, HELLAMAA, KAARMA, KOONGA, KUREVERE, ORGITA-HAIMRE. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati vabariigis kahest maardlast 135,2 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi, kolmest maardlast 1,1 tuh m³ viimistlusdolokivi ja viiest maardlast 432,9 tuh m³ ehitusdolokivi.

Jõgevamaal AS Põltsamaa Graniit kaevandas RÕSTLA maardla Rõstla II paekarjäärist 166,0 tuh m³ ehitusdolokivi reservvaru. Rõstla paekarjääri kaevandamisluba kaotas kehtivuse.

Järvemaal 2007. a dolokivi ei kaevandatud.

Läänemaal KUREVERE maardlas toimus arvelolevate varude korrigeerimine vastavalt kaevandaja esitatud varasemate perioodide kaevandatud mahtude täpsustusele. Nordkalk AS kaevandas maardla kolmest karjäärist kokku 133,1 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi ja 37,0 tuh m³ ehitusdolokivi.

Lääne-Virumaal kaevandamist ja varumuutusi ei toimunud.

Pärnumaal kaevandas AS Reiden Dolomiit ANELEMA maardlast 201,0 tuh m³ ehitusdolokivi. Osaliselt hinnati Anelema maardlas ehitusdolokivi passiivne tarbevaru ümber aktiivseks tarbevaruks ja kinnitati täiendav varu.

Raplamaal ORGITA-HAIMRE maardlas Orgita II paekarjäärist kaevandas OÜ Floccosa 10,0 tuh m³ ehitusdolokivi, OÜ Orgita Dolomiiditooted kaevandas Orgita paekarjäärist 15,3 tuh m³ ehitusdolokivi.

Saaremaal hinnati osaliselt ehitusdolokivi passiivsest tarbevarust ümber aktiivseks Tagavere maardlas, kaevandati vaid viimistlusdolokivi: KAARMA maardlast kaevandas Saare Dolomiit-Väokivi OÜ 0,3 tuh m³; SELGASE (MUSTJALA) maardlast kaevandas OÜ Haakeri 0,1 tuh m³ ja Saare Dolomiit-Väokivi OÜ 0,4 tuh m³, OÜ Saare Kivitööstus kaevandas 0,1 tuh m³. KOPLI maardlast FIE Volli Sai Dolokivi 0,2 tuh m³.

Viljandimaal varumuutusi polnud.

Võrumaal MARINOVA maardlas anti välja uus kaevandamisluba AS-ile Põlva Teed, kes kaevandas Marinova dolokivi karjäärist 2,1 tuh m³ tehnoloogilist dolokivi ja 3,6 tuh m³ ehitusdolokivi.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
kristalliinse ehituskivivaru
koondbilanss (seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi kristalliinse ehituskivi bilansis üleriigilise tähtsusega MAARDU graniidimaardla, mis asub **Harjumaal** ja on kantud ka keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

Graniiti on Eestis 1970-ndatel uuritud ka Hiiumaal Paluküla leiukohas, kuid materjali halva kvaliteedi ja kaevandamisraskuste tõttu hinnati ala perspektiivituks ning arvutatud varu ei kinnitatud.

Kristalliinset ehituskivi 2007. aastal kaevandatud ei ole.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
savivaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi savibilansis 46 savimaardlat 48 bilansireal: 1 tsemendisavi-, 1 raskeltsulava savi, 2 keramsiidisavi (need kaks on arvel ka keraamilise savi maardlate hulgas) ja 44 keraamilise savi bilansis. Üleriigilise tähtsusega maardlaid on 6 – ARUMETSA, ASERI, JOOSU, KALLAVERE, KUNDA, KÜLLATOVA. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati Eestis ühest maardlast 124,0 tuh m³ tsemendisavi, ühest maardlast 56,3 tuh m³ keraamilist savi ja ühest maardlast 85,6 tuh m³ keraamsiidisavi.

Ida-Virumaal kaevandas AS Wienerberger ASERI maardla kahest karjäärist kokku 56,3 tuh m³ keraamilist savi.

Läänemaal Randsalu maardlas hinnati keraamilise savi aktiivne reservvaru ümber passiivseks reservvaruks.

Lääne-Virumaal kaevandas AS Kunda Nordic Tsement KUNDA maardla Mereäärsest karjäärist 124,0 m³ tsemendisavi.

Pärnumaal kinnitati täiendav keramsiidisavi tarbevaru ja reservvaru Arumetsa maardlas ja Arumetsa savikarjääri luba muudeti aasta jooksul 2 korda. Loaga seotud varude andmeid on korrigeeritud vastavalt muudetud loale. Maxit Estonia AS kaevandas ARUMETSA maardlast 85,6 tuh m³ keraamsiidisavi.

Harjumaal, Hiiumaal, Järvamaal, Jõgevamaal, Läänemaal, Põlvamaal, Raplamaal, Saaremaal, Tartumaal Võrumaal ja Viljandimaal savi ei kaevandatud ja muid varumuutusi ei olnud.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
liivavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi liivabilansis 240 liivamaardlat 338 bilansireal: 4 tehnoloogilise liiva, 55 täiteliiva ja 279 ehitusliiva bilansis.

1 maardla asub kahes maakonnas. 36-s kruusamaardlas on ehitusliiv kaasnev maavara, 7-s kruusamaardlas on täiteliiv kaasnev maavara ning 16-s kruusamaardlas leidub kaasneva maavarana nii ehitusliiva kui ka täiteliiva. 1 maardla on arvel nii tehnoloogilise liiva kui ehitusliiva bilansis ja 1 maardla on arvel nii tehnoloogilise kui täiteliiva bilansis. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

Üleriigilise tähtsusega liivamaardlaid on 7 – HIIUMADALA, KAKU, NAISSAARE, PANN-JÄRVE, PIUSA, PRANGLI ja TALLINNA-SAKU.

2007. aastal kaevandati kokku 41,6 tuh m³ tehnoloogilist liiva, 3398,5 tuh m³ ehitusliiva ja 183,3 tuh m³ täiteliiva. Kaevandati 76-st maardlast.

Harjumaal toimusid varumuutused geoloogiliste uuringute ja kaevandamise tulemusena. Ehitusliiva aktiivne reservvaru varu hinnati osaliselt ümber tarbevaruks Kuusalu maardlas, osaliselt hinnati ehitusliiva ja täiteliiva aktiivne tarbevaru ümber passiivseks Soodla maardlas, uuringuaruande vea parandamisega seonduvalt korrigeeriti täiteliiva varu suurust Ihasalu maardlas. Kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru Kõrnumäe maardlas.

Harjumaal leidub ehitusliiva 32-s maardlas, täiteliiva leidub 5-s maardlas, neist toimus kaevandamine kaheksas.

AUDEVÄLJA maardlas OÜ Padise Grupp kaevandas 4,6 tuh m³ ehitusliiva.

HUNTAUGU maardlast kaevandasid ehitusliiva 3 firmat: AS Teede REV-2 98,3 tuh m³, AS Kumari 328,0 tuh m³ ja OÜ Kiiu Soon oma neljast karjäärist kokku 599,9 tuh m³.

KOLLI (SILLAOTSA) maardlast kaevandas OÜ Sillaotsa LK 20,0 tuh m³ ehitusliiva.

KUUSALU maardlas kaevandas OÜ Kiiu Soon 213,8 tuh m³ ehitusliiva, lisaks anti OÜ Kiiu Soonele välja uus kaevandamisluba Kuusalu III liivakarjäär.

KÕRNUMÄE maardlast kaevandas Saku Vallavalitsus 8,1 tuh m³ ehitusliiva.

NAISSAARE maardlas liiva ei kaevandatud. Pikendati Naissaare mäeeraldise kehtivust kuni 30.12.2012.

SELI maardlas anti AS Kiviluksile välja uus kaevandamisluba Seli II kruusakarjäär, kahest karjäärist kokku kaevandas AS Kiviluks 70,0 tuh m³ ehitusliiva, AS Talteri Selli karjääris toimus varu korrigeerimine kaevandaja esitatud täpsustatud mahu aruande tõttu 14,0 tuh m³.

TALLINNA-SAKU maardlas AS Baltifalt Liivalaia II karjääris toimus varu korrigeerimine kaevandaja esitatud täpsustatud mahu aruande tõttu 1,9 tuh m³. Männiku karjäärist kaevandas AS Silikaat 609,4 tuh m³ ja Tammemäe II karjäärist AS Teede REV-2 147,8 tuh m³ ehitusliiva.

VETLA maardlast kaevandas Turgel Grupp AS 30,0 tuh m³ ehitusliiva.

Täiteliiva Harjumaal ei kaevandatud.

Hiiumaal leidub ehitusliiva 15 maardlas, neist kaevandatakse kolmes. Täiendav ehitusliiva ja täiteliiva aktiivne tarbevaru kinnitati Hiiumadala maardlas. MALVASTE maardlast kaevandas OÜ Hiiu Autotrans 4,2 tuh m³ ehitusliiva. MÄÄVLI maardlast

kaevandas Saarte Teedevalitsus 0,8 tuh m³ ehitusliiva ja PUSKI maardlast 0,7 tuh m³ ehitusliiva.

Ida-Virumaal kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru Iisaku maardlas ja täiendav täiteliiva tarbevaru Varesmetsa ja Sälliku maardlas. Maakonna 10st maardlast, kus leidub ehitusliiva, kaevandati kolmes:

TUDULINNA maardlas kaevandas AS Talter Tudulinna II liivakarjäärist 8,6 tuh m³ ehitusliiva. REBASE maardlas OÜ Väike-Pungerja VMB Rebase II liivakarjäär vormistati ümber OÜ-le Loam, kes kaevandas 0,8 tuh m³ ehitusliiva.

PANNJÄRVE maardlas kaevandas Pannjärve II liivakarjäärist AS Silbet 41,2 tuh m³ ehitusliiva reservvaru.

Jõgevamaal anti OÜ Moreenile välja uus kaevandamisluba Siimusti (Jõgeva) maardlas Männi liivakarjäär ja Reastvere maardlas Sadala Agro OÜ-le Reastvere II liivakarjäär. Maakonnas kaevandati ehitusliiva 22st maardlast kaheksas.

AS Vooremaa Teed kaevandas JASKA maardlast 10,5 tuh m³, SOOSAIDE maardlast 10,9 tuh m³, SÕÖRU maardlast 1,4 tuh m³ ehitusliiva ja SOOMEVERE maardlast 9,0 tuh m³; Moreen OÜ kaevandas NÄDUVERE maardlast 7,8 tuh m³ ja SIIMUSTI maardlast 191,1 tuh m³ ehitusliiva; Tartu Teedevalitsus REASTVERE maardlast 0,3 tuh m³, NÄDUVERE maardlast 14,7 tuh m³ ning Kuremaa ENVEKO AS METSKONNA maardlast 1,2 tuh m³, Sadala Agro OÜ kaevandas REASTVERE maardlast 0,3 tuh m³ ehitusliiva.

Täiteliiva kaevandas Tartu Teedevalitsus OTSA maardlast 10,2 tuh m³.

Järvamaal kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru Karude maardlas. Kaevandati 5st maardlast ühes: Väätsa Agro OÜ VISSUVERE maardlast 3,2 tuh m³ ehitusliiva. Lintsi maardlas anti Turgel Grupp AS-ile välja uus kaevandamisluba Lintsi kruusakarjäär, millega lubati kaevandada ka täiteliiva.

Läänemaal kaevandas ASBE OÜ JAAKNA maardlast 2,4 tuh m³ ehitusliiva ja OHEMÄE maardlast kaevandas Pärnu Teedevalitsus 14,7 tuh m³ ehitusliiva. Maakonnas leidub ehitusliiva 14 maardlas.

Lääne-Virumaal kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru Saksi maardlas, 24st maardlast kaevandati kahes. Viru Teedevalitsus kaevandas ALTJA-RUTJA maardlast 0,1 tuh m³, Heino Veod OÜ KELLAVERE-VESKMÄE maardlast 4,5 tuh m³ ehitusliiva..

Põlvamaal leidub ehitusliiva 14 maardlas, neist kaevandati neljas. SÕRESTE maardlas toimus Sõreste II liivakarjääri ümberregistreerimine uuele kaevandajale OÜ Leesment Gravel, karjäärist kaevandati 0,1 tuh m³ ehitusliiva ja 5,7 tuh m³ täiteliiva. VOOREPALU maardlas anti Lõuna-Eesti karjäärid OÜ-le välja uus kaevandamisluba Ojametsa liivakarjäär, sealt kaevandati 2,6 tuh m³ täiteliiva.

Osaliselt hinnati ümber reservvaru ja kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru Abissaare maardlas. Kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru Voorepalu ja Kadaja maardlas. Vastavalt esitatud andmetele korrigeeriti tehnoloogilise liiva tarbevaru hulka Piusa maardlas AS Järvakandi Klaasi mäeeraldisel. PIUSA maardlast tehnoloogilist liiva ei kaevandatud. Kagu Teedevalitsus kaevandas ABISSAARE maardlast 3,7 tuh m³ ehitusliiva. KRÜÜDNERI maardlast kaevandasid OÜ Krüüdneri Karjäär ja Ropka Liiv AS kokku 206,7 tuh m³ ehitusliiva.

Pärnumaal maakonna 19st liivamaardlast kaevandati kuues: OÜ Teed kaevandas EASSALU maardlast kahelt mäeeraldiselt kokku 9,3 tuh m³ ehitusliiva. OÜ Tee & Maa KÕRSA maardlast 19,9 tuh m³ ehitusliiva, AS Reiden Potsepa POTSEPA maardlast 71,3 tuh m³ ehitusliiva ning 86,6 tuh m³ täiteliiva AS Lihula Maaparandus MUSTU-NÕMME maardlast 5,5 tuh m³ ehitusliiva. RMK Kõpu metskond kaevandas TAGANÕMME maardlast 3,4 tuh m³ ehitusliiva ja Pärnu Teedevalitsus LAVASSAARE maardlast 10,3 tuh m³ ehitusliiva ja 15,0 tuh m³ täiteliiva. Eassalu maardlas anti Lindamäe OÜ-le välja uus kaevandamis luba Eassalu V kruusakarjäär ja pikendati Pärnu Teedevalitsuse Lavassaare mäeeraldise kehtivust. Keskkonnaregistrisse kanti uus Lauri maardla, kus kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru, samuti kinnitati täiendav ehitusliiva tarbevaru uues Urissaare maardlas.

Raplamaal leidub ehitusliiva või täiteliiva 11 maardlas, millest kaevandati kolmes. Geoloogilise uuringu tulemusena kinnitati ehitusliiva ja täiteliiva varu ja kanti keskkonnaregistrisse uued PURILA ja SONNI maardlad. Kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru Ahekõnnu maardlas, kus anti OÜ-le Rapla Teed välja uus kaevandamis luba Ahekõnnu II kruusakarjäär. VANAKUBJA maardlas anti välja uus kaevandamis luba Vanakubja liivakarjäär, kust OÜ Orgita Dolomiiditooted kaevandas 4,0 tuh m³ ehitusliiva. OÜ Rapla Teed kaevandas TIITSU maardlast 29,1 m³ ehitusliiva; OÜ Hagudi Kruus kaevandas HAGUDI maardlast 2,4 m³ ehitusliiva.

Saaremaal leidub ehitusliiva 19 maardlas, millest kaevandati kuues. TÕRISE maardlas anti Saarte Teedevalitsusele välja uus kaevandamis luba Tõrise karjäär. AS Saare KEK kaevandas MIRJE maardlast 18,0 tuh m³ täiteliiva. LAGENÕMME maardlas kaevandas AS Saare Ere 0,8 tuh m³ ehitusliiva ja 6,2 tuh m³ täiteliiva. AS Level kaevandas VARKJA maardlast 10,0 tuh m³ ehitusliiva ja TIKKA maardlast 12,5 tuh m³ täiteliiva. Saarte Teedevalitsus kaevandas MEIUSTE maardlast 7,0 tuh m³ ehitusliiva ja PAMMA maardlast 1,6 tuh m³ ehitusliiva.

Tartumaal kinnitati ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uued Kobratu ja Kukemetsa maardlad. Kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru Inglismäe (Inglimäe) ja Põrgumäe maardlas. Kaatsi maardlas anti Cambi OÜ-le välja uus kaevandamis luba Kaatsi liivakarjäär ja Kõduküla maardlas KR Priit AS-le Kõduküla liivakarjäär.

Maakonna 17st liivamaardlast oli kasutuses 8: AS Ropka Liiv kaevandas AARDLAPALU maardla kahest karjäärist kokku 100,7 tuh m³ ehitusliiva, OÜ Cambi KOPAMÄE maardlast 24,0 tuh m³ ehitusliiva, OÜ Anes-Veod LAGUJA maardlast 21,7 tuh m³, Tartu Teedevalitsus JÄRVEPERA maardlast 10,4 tuh m³ ehitusliiva, PALUKÜLA-MÖLDRIPALU maardla Paluküla karjäärist 14,6 tuh m³ ja VITIPALU maardlast 2,8 tuh m³ ehitusliiva, AS Talter VANA-KASTRE maardlast 5,3 tuh m³ ning AS Telve VOOREMÄE maardlast 67,7 tuh m³ ehitusliiva.

Valgamaal leidub ehitusliiva või täiteliiva 30 maardlas, neist kaevandatakse seitsmes ehitusliiva. Nõuni maardlas anti välja uus kaevandamis luba OÜ Vevasile Nõuni liivakarjäär ja Kurejärve maardlas Melior-M OÜ-le Ungre liivakarjäär. Vangja maardlas anti välja uus kaevandamis luba ja peatselt toimus ka loa omaniku muutus, Andrus Kõo nimelt Kõo Maavarad OÜ nimele. Osaliselt hinnati reservvaru ümber tarbevaruks ja kinnitati täiendav ehitusliiva tarbevaru Helmi-Aakre ja Restu maardlas.

MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardlas laiendati Kagu Teedevalitsuse Palupera karjääri. Metsatervenduse OÜ kaevandas Sibula maardlast 0,3 tuh m³ ehitusliiva, bilansis on täpsustatud Sibula mäeeraldise varusid vastavalt kaevandamisloa andmetele.

HELLENURME maardlas kaevandas Pinnasetööde OÜ 4,0 tuh m³ ehitusliiva. HELMI-AAKRE maardlas kaevandas Ruusmäe liivakarjäärist OÜ PM Kaubandusgrupp 35,0 tuh m³ ehitusliiva ja Vuti karjäärist Valga Teedevalitsus 0,6 tuh m³ ehitusliiva, Vuti karjääri ehitusliiva jääkvaru on bilansis korrigeeritud vastavalt EMK otsusele 98-17 ja 1998-2007 aastatel mahu aruannete järgi kaevandatud mahtudele. HOLDRE maardlas kaevandas AS Valmap Grupp Variku liivakarjäärist 2,6 tuh m³ ehitusliiva. HÄRMA maardlast kaevandas AS Valmap Grupp 3,1 tuh m³ ehitusliiva. KASTOLATSI maardlast kaevandas OÜ Eksiiv 12,0 tuh m³ ehitusliiva. RESTU maardla kahest karjäärist kaevandas FIE Raul Nämi 72,2 tuh m³ ehitusliiva. SIIMU maardlast kaevandas OÜ Ronk 61,8 tuh m³ ehitusliiva. Täiteliiva Valgamaal ei kaevandatud.

Viljandimaal kinnitati täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uued Ärna ja Pahuvere maardlad. Kinnitati täiendav täiteliiva tarbevaru Pilu maardlas. Saarepeedi maardlas anti Pärnu Teedevalitsusele välja uus kaevandamisloa Saarepeedi liivakarjäär.

Kokku kaevandati 19st liivamaardlast kaheksas:

NÕMME-KOORDI (PIRMASTU) maardlast kaevandas Sakala Teed OÜ 7,7 tuh m³, Osühistu Holstre-Nõmme Puhkekeskus 29,9 tuh m³ ja Pärnu Teedevalitsus 5,5 tuh m³ ehitusliiva. Pärnu Teedevalitsus kaevandas veel LANINGA maardlast 0,1 tuh m³, MURESE maardlast 0,1 tuh m³, PIHLAKA maardlast 9,8 tuh m³, AHIMÄE maardlast 9,4 tuh m³ ehitusliiva, SAAREPEEDI maardlast 0,5 tuh m³ täiteliiva. POMBRE maardlast kaevandas OÜ Medemar 0,7 tuh m³ ehitusliiva. REMSI maardlast kaevandas OÜ Sakala Teed 26,0 tuh m³ täiteliiva.

Võrumaal leidub 28 maardlas ehitusliiva, 3 maardlas täiteliiva ja Kaku maardlas leidub tehnoloogilise liiva kõrval ka täiteliiva.

Tehnoloogilist liiva kaevandati IMARA-TABINA maardlast järgmiselt: OÜ Kiviliiv 9,8 tuh m³ ja AS Järvakandi Klaas 31,7 tuh m³. AS Endor kaevandas KAKU maardla liivakarjäärist 0,1 tuh m³ tehnoloogilist ja JÄRVERE (SÕMERPALU) maardlast karjäärist kaevandas Tootmisbaas OÜ 12,2 tuh m³ ehitusliiva. OÜ Kiviliiva Tabina liivakarjääri kaevandamisloas määrati maavara kaevandamise keskmine aastamäär ja korrigeeriti varu hulka vastavalt täpsustatud andmetele.

VATSA maardlast kaevandas FIE Arnold Mägi 2,1 tuh m³ ehitusliiva. Kinnitati täiendav ehitusliiva tarbevaru Jaani ja Halla maardlas. Jaani maardlas anti välja uued kaevandamisload: Metsatervenduse OÜ-le Kivi liivakarjäär, AS-ile Põlva Teed Hedovana liivakarjäär ja Jupoman OÜ-le Viljähillepi kruusakarjäär. Liiva maardlas anti välja uus kaevandamisloa Kagu Teedevalitsusele Liiva liivakarjäär. Keskkonnaregistrisse kanti uus Loosi liivamaardla, kus anti OÜ PM Kaubandusgrupile välja uus kaevandamisloa Loosi liivakarjäär, kes kaevandas 12,0 tuh m³ ehitusliiva.

Täiendav ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaru kinnitati Ala-Palo ja Holsta maardlas, Kääpa maardlas hinnati ehitusliiva reservvaru osaliselt ümber ehitusliiva ja täiteliiva tarbevaruks ja reservvaruks.

Eesti Vabariigi 2007. aasta
kruusavaru koondbilanss
(seisuga 31.12.2007)

Seletuskiri

Seisuga 31. detsember 2007. a on Eesti Vabariigi kruusabilansis 145 kruusamaardlat 173 bilansireal: 4 täitekruusa ja 169 ehituskruusa bilansis. 24-s liivamaardlas on ehituskruus kaasneva maavarana, ühes lubjakivimaardlas on ehituskruus kaasneva maavarana ja 1-s lubjakivimaardlas on täitekruus kaasneva maavarana). Neljas maardlas on arvel täitekruus. 3 maardlat asub kahe maakonna piires. Kõik maardlad on kantud keskkonnaregistri maardlate nimistusse.

2007. aastal kaevandati Eestis kokku 1835,8 tuh m³ ehituskruusa 77-st maardlast. Täitekruusa ei kaevandatud.

Ehituskruusa bilansitabelis on kadude all kajastatud positiivse numbrina (kokku 19,5 tuh m³) see ehituskruusa varu, mis varasematel aastatel on kaevandajate poolt valesti kaevandatud mahu aruannetes kaevandatud mahu hulgas deklareeritud ja 2007 aasta jooksul esitati varasemate perioodide kohta täpsustavad mahu aruanded. Tegu on juhtumitega, kus oli mahu aruandes kajastatud ehituskruusa kaevandamine, kuid nüüd täpsustati, et tegelikult kaevandati maa-ainest, mistõttu ehituskruusa varu kaevandatud mahtude parandatud aruannete esitamise tagajärjel 2007 aastal suurenes.

Harjumaal kinnitati täiendav täitekruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus Kulli maardla. Osaliselt hinnati ümber ja kinnitati täiendav tarbevaru Pihuvere maardlas. Maakonna kruusabilansis olevast 18 maardlast kaevandati ehituskruusa üheksas maardlas. AUDEVÄLJA maardla Kruusa karjäärist kaevandas OÜ Padise Grupp 6,3 tuh m³ ehituskruusa. AS Kiirkandur kaevandas KALDA maardlast 24,2 tuh m³ ehituskruusa, KARJAKÜLA maardlast 30,0 tuh m³ ehituskruusa. VOOSE (KURISSAARE) maardla Kurissaare 3 karjäärist 27,1 tuh m³ ehituskruusa ja TATRAMÄE maardlast 52,7 m³ ehituskruusa. SELI maardlas anti AS Kiviluksile välja uus kaevandamisluba Seli II kruusakarjäär. AS Kiviluks kaevandas SELI maardla kahest karjäärist kokku 111,0 tuh m³ ehituskruusa. Põhja Regionaalne Maanteeamet kaevandas KALDA maardlast 60,3 tuh m³, Saku Vallavalitsus KÖRNUMÄE maardlast 8,7 tuh m³ ja AS K.U.Mell kaevandas KOSE-RISTI maardlast 45,3 tuh m³ ehituskruusa. NÕMME maardlast kaevandas Ati Grupp OÜ 6,0 tuh m³ ehituskruusa.

Hiiumaal maakonna kruusabilansis olevast 6 maardlast kaevandati ehituskruusa viies maardlas: OÜ Kapastu kaevandas MÄÄVLI maardla Määvli-Kapasto karjäärist 3,1 tuh m³, AS Kemehh MÄNNAMAA maardlast 7,9 tuh m³, Emmaste MA EMKO PRASSI maardla Tilga karjääri kaevandamisluba lõppes ja luba pikendati, karjäärist kaevandati 2,9 tuh m³ ja Saarte Teedevalitsus PARTSI Partsi II karjäärist 77,9 tuh m³ ehituskruusa.

Ida-Virumaal kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Iisaku maardlas. Maakonna 10st maardlast olid töös viis: AS Kiviluks kaevandas KÕRTSI maardla Paavo karjäärist 14,0 tuh m³ ehituskruusa. Kiviõli Keemiatööstuse OÜ MOLDOVA (AA) maardlast 3,0 tuh m³. AS Talter kaevandas TUDULINNA maardlast 36,4 tuh m³ ehituskruusa ja IISAKU maardlast 7,9 tuh m³ ehituskruusa. Viru Teedevalitsus kaevandas MÄETAGUSE maardlast 14,9 tuh m³ ehituskruusa.

Jõgevamaal kaevandati ehituskruusa 3 maardlast (kuuest): AS Vooremaa Teed võttis KÜTIVÄLJA maardlast 9,6 tuh m³ ja PEDJA maardlast kaevandas OÜ Moreen 15,5 tuh m³ ehituskruusa. Anti välja OÜ-le Moreen uus kaevandamisluba SIIMUSTI (JÕGEVA) maardlas Männi liivakarjäär, kust ka kaevandati 7,1 tuh m³ ehituskruusa.

Järvamaal maakonna 9st kruusamaardlast kaevandati ühes: Järva Teed AS kaevandas HÄLLIMÄE maardlast 15,4 tuh m³ ehituskruusa. Lintsi maardlas anti Turgel Grupp AS-le välja uus kaevandamisluba Lintsi kruusakarjäär. Hinnati osaliselt ümber ehituskruusa reservvaru tarbevaruks Karude maardlas.

Läänemaal on ehituskruus arvel 4 maardlas, kõigist neist ka kaevandati. JAAKNA maardlas kaevandas OÜ Asbe 1,0 tuh m³ ehituskruusa, KAOPALU maardlast kaevandas Lääne Teed OÜ 1,3 tuh m³ ja Pärnu Teedevalitsus 1,7 tuh m³ ehituskruusa, KEEDIKA maardlast kaevandas Lääne Teed OÜ 40,8 tuh m³ ehituskruusa ning AS Lihula Maaparandus sai RAATSIOTSA maardlast 1,3 tuh m³ ehituskruusa.

Lääne-Virumaal on arvel 9 ehituskruusa maardlat, neist kaevandati kolmes. Geoloogilise uuringu tulemusena kinnitati ehituskruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus Saksi maardla. Soomukse maardlas anti OÜ-le Kadrina Kommunaal välja uus kaevandamisluba Soomukse kruusakarjäär. AS Talter kaevandas HAAVA (RAKVERE) maardlast 43,3 tuh m³ ehituskruusa. AS Järva Teed kaevandas MALEVA maardlast 13,2 tuh m³ ehituskruusa. Aili Lilienbach Metsavahi Talu kaevandas PÄIDE maardlast 5,0 tuh m³ ehituskruusa.

Põlvamaal on kruusabilansis 7 maardlat, neist kaevandati kolmes. Abissaare maardlas hinnati reservvaru osaliselt ümber tarbevaruks. Kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Krüüdneri maardlas. KOLLERI-SAVERNA maardlas AS Põlva Teed kaevandas 59,5 tuh m³ ehituskruusa ja Kagu Teedevalitsus 71,5 tuh m³ ehituskruusa. SÕRESTE maardlas toimus Sõreste II liivakarjääri ümberregistreerimine uuele kaevandajale OÜ Leesment Gravel, maardlast kaevandati 3,0 tuh m³ ehituskruusa. KRÜÜDNERI maardlas AS Avraal kaevandas 23,0 tuh m³ ehituskruusa.

Pärnumaal Eassalu maardlas anti Lindamäe OÜ-le välja uus kaevandamisluba Eassalu V kruusakarjäär ja pikendati Pärnu Teedevalitsuse Lavassaare mäeeraldise kehtivust. Kinnitati ehituskruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus Urissaare maardla. Kaevandati 6 maardlast (12-st): OÜ Teed kaevandas EASSALU maardla kahest karjäärist 12,9 tuh m³ ehituskruusa. Pärnu Teedevalitsus kaevandas LAVASSAARE maardlast 6,2 tuh m³, MANNARE maardlast 10,8 tuh m³ ehituskruusa ning OÜ Tee & Maa KÕRSA maardlast 21,1 tuh m³ ehituskruusa. Saarde Vallavalitsus kaevandas KAMALI maardlast 5,1 tuh m³ ehituskruusa ja Tõstamaa Vallavalitsus Murru I maardlast 5,0 tuh m³ ehituskruusa.

Raplamaal Kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Ahekõnnu, Purila ja Sonni maardlas. Kinnitati täitekruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus Sutlema maardla.

Maakonnas kaevandati 6 maardlast (18st): OÜ Rapla Teed kaevandas TIITSU maardlast 50,2 tuh m³ ehituskruusa. Orgita Dolomiiditooted OÜ kaevandas ORAVA maardlast 16,0 tuh m³ ehituskruusa, OÜ Hagudi Kruus kaevandas HAGUDI maardlast 125,5 tuh m³ ehituskruusa (üle kinnitatud tarbevaru mahu on ettevõtte kaevandanud juba 211,8 tuh m³). FIE Teet Oole kaevandas KENNI maardlast uuest karjäärist 22,0 tuh m³ ehituskruusa.

OÜ-le Rapla Teed anti AHEKÖNNU maardlas välja uus kaevandamis luba Ahekõnnu II kruusakarjäär ja REINU maardlas Reinu lubjakivikarjäär, kus kaevandatavate varude hulgas on ka ehituskruus, viimasest kaevandati 43,6 tuh m³ ehituskruusa.

Saaremaal kinnitati täitekruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uus Kingli maardla. Ooremaa maardlas anti AS-le Level välja uus kaevandamis luba Ooremaa II kruusakarjäär ja Tõrise maardlas Saarte Teedevalitsusele Tõrise karjäär. Ehituskruusa kaevandati 8 maardlast (20st): Riigimetsa Majandamise Keskus kaevandas KARUJÄRVE maardlast 2,3 tuh m³, AS Saare Ere LAGENÕMME maardla Lagenõmme II karjäärist 3,8 tuh m³ ja AS Saare EPT sama maardla Lagenõmme III karjäärist 25,8 tuh m³. Saare Teedevalitsus kaevandas Lagenõmme I kruusakarjäärist 5,0 tuh m³ ehituskruusa ja MÕNTU maardlast 0,3 tuh m³ ehituskruusa. AS Level kaevandas OOREMAA maardlast 63,0 tuh m³ ja TIKKA maardlast 8,8 tuh m³ ehituskruusa, Muhu Vallavalitsus PÄELDA maardlast 2,0 tuh m³, Leisi Vallavalitsus PAMMANA maardla Metsküla karjäärist 1,5 tuh m³ ja Leisi Valla Kommunaalamet TOMBA maardlast 1,0 tuh m³.

Tartumaal Kivinõmme maardlas hinnati aktiivne tarbevaru ümber passiivseks. Kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Lõhmuse (Laeva II) maardlas ja Põrgumäe maardlas. Kaevandati 11 maardlast (20st): Tartu Teedevalitsus kaevandas JÄRVEPERA maardlast 12,3 tuh m³, PÕRGUMÄE maardlast 21,7 tuh m³ ja VÄLGI-SELGISE maardla Selgise karjäärist 7,7 tuh m³; AS Melior-M KAARSIMÄE maardlast 5,9 tuh m³; OÜ Luunja HMT KABINA maardlast 15,3 tuh m³, AS Valmap Grupp KÄMARA maardlast 2,3 tuh m³. AS Ropka Liiv kaevandas KÄREVERE maardlast 1,0 tuh m³. AS Revo Auto LÕHMUSE (LAEVA II) maardlast 67,7 tuh m³; OÜ Soontaga VÜ SARAKUSTE maardlast 5,0 tuh m³; AS Talter VANA-KASTRE maardlast 27,2 tuh m³ ehituskruusa.

Valgamaal kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Miti (Mitiküla, Palupera) maardlas ja laienes Palupera karjäär. VANGJA maardlas anti välja uus kaevandamis luba ja toimus ka loa omaniku muutus, Andrus Kõo nimelt Kõo Maavarad OÜ nimele, kes kaevandas 10,0 tuh m³ ehituskruusa. Kokku kaevandati 5 maardlast (11st): HELLENURME kruusamaardlast kaevandas Pinnasetööde OÜ 18,8 tuh m³ ehituskruusa, Kagu Teedevalitsus kaevandas HOLDRE maardla Vanaveki karjäärist 0,8 tuh m³, NEERUTI maardlast 3,0 tuh m³, lisaks korrigeeriti täpsustatud mahu aruannete järgi tarbevaru hulka loas, MITI (MITIKÜLA, PALUPERA) maardla Palupera karjäärist kaevandas Kagu Teedevalitsus 31,9 tuh m³ ning AS Kiirkandur viimase maardla Kasemäe karjäärist 107,8 tuh m³ ehituskruusa..

Viljandimaal Saarepeedi maardlas anti Pärnu Teedevalitsusele välja uus kaevandamis luba Saarepeedi liivakarjäär ja KUSTA maardlas FIE Kristjan Saarele Kusta kruusakarjäär, kust ka kaevandati 0,9 tuh m³ ehituskruusa. Ahimäe liivakarjääri loa kehtivusaega pikendati kuni 31.12.2012 ja luba vormistati OÜ Sakala Teed nimelt ümber Pärnu Teedevalitsusele. Kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Supsimari maardlas, seda osaliselt reservvaru arvelt. Välgita maardlas toimus arveloleva varu täpsustamine vastavalt varasematele uuringuaruannetele ja varude kinnitamise otsustele. Kaevandati 8 maardlast (12st): Pärnu Teedevalitsus kaevandas KÄRSTNA maardlast 2,5 tuh m³, MURESE maardlast 8,5 tuh m³, TÄÄKSI maardlast 28,0 tuh m³ SAAREPEEDI maardlast 0,1 tuh m³, VARESEMÄGEDE maardlast 0,4 tuh m³, ja VÄLGITA maardlast 17,2 tuh m³. OÜ Medemar kaevandas POMBRE maardlast 48,8 tuh m³ ehituskruusa.

Võrumaal kaevandati ehituskruusa 2 maardlast (7st).

Kinnitati ehituskruusa tarbevaru ja kanti keskkonnaregistrisse uued Halla ja Loosi maardlad. Loosi maardlas anti OÜ PM Kaubandusgrupile välja uus kaevandamisluba Loosi liivakarjäär. Kinnitati täiendav ehituskruusa tarbevaru Jaani maardlas, kus Metsatervenduse OÜ-le anti välja uus kaevandamisluba Kivi liivakarjäär, Jupoman OÜ-le Viljahillepi kruusakarjäär ning AS Põlva Teedele Hedovana liivakarjäär, neis on lisaks ehitusliivale lubatud kaevandada ka ehituskruusa. Püssapalu maardlas anti Kagu Teedevalitsusele uus kaevandamisluba Nogopalu III kruusakarjäär ja Aigren OÜ-le Nogopalu IV kruusakarjäär. JAANI maardlast kaevandas Jupoman OÜ 17,8 tuh m³ ehituskruusa ning AS Põlva Teed 33,4 tuh m³ ehituskruusa.

PÜSSAPALU maardla Nogopalu ja Nogopalu II ja Nogopalu III karjäärist kokku kaevandas Kagu Teedevalitsus 51,4 tuh m³ ehituskruusa ning Aigren OÜ 4,7 tuh m³ ehituskruusa.

KOKKUVÕTE

Seisuga 31. detsember 2007. a on keskkonnaregistri maardlate nimistus kokku arvele võetud 807 maardlat. Kolmes maardlas on välja eraldatud maardlaosad. Kuna ühes maardlas on tihti uuritud ja kinnitatud mitme kasutusala varu (nt. samas maardlas on kinnitatud nii liiva- kui kruusavaru, erineva kasutusotstarbe järgi on korraga kahes või kolmes bilansitabelis arvel turba-, lubjakivi-, dolokivi-, liiva- ja järvemudavarud) ja kuna mitmed maardlad paiknevad korraga kahe või kolme maakonna piires, esineb osa maardlaid mitmes bilansitabelis.

Maavaravarude koondbilanssidesse kanti uusi maardlaid seoses geoloogiliste uuringutööde tulemuste arvelevõtmisega. Olemasolevates maardlates muutusid varud seoses täiendavate varude kinnitamisega, varude ümberhindamisega juba bilanssi kantud maardlates või kaevandamisega.

Aastatel 2005-2007 toimunud kaevandamist ja kaevandatud mahu muutust protsentides 2007 aastal võrreldes 2006 aastaga kirjeldab tekstilisa nr 2.

Võrreldes eelneva aastaga kaevandati 2007 aastal rohkem:

ehituslubjakivi (17 %),
tsemendilubjakivi (41%),
tehnoloogilist lubjakivi (57%),
tehnoloogilist dolokivi (5%),
ehitusdolokivi (14%),
ehituskruusa (45%),
ehitusliiva (15%) ja
põlevkivi (17%).

Võrreldes eelneva aastaga vähenes 2007 aastal kaevandamine:

turbal (28%),
tsemendisavil (11%),
keraamilisel ja keramsiidisavil kokku (5%),
viimistlusdolokivil (39%),
tehnoloogilisel liival (19%),
täiteliival (13%),
meremudal (50%) ja
järvemudal (100%).

KASUTATUD KIRJANDUS

Trükised

Maapõueseadus ja selle rakendamise õigusaktid. Riigi Teataja.

Käsikirjad

Roosalu, R., 2007. Eesti Vabariigi 2006. a maavaravarude koondbilansid (seisuga 31.12.2006. a). Tallinn, EGF, inv.nr. 7860.

KOONDTABELID MAAVARADE KAEVANDAMISE KOHTA 2007. AASTAL

Lisa 1

PÕLEVKIVI (tuhat tonni)

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Eesti maardla	Ida-Viru, Lääne-Viru	13254,9	737,3	3071,8	330,0

LUBJAKIVI (tuhat m³)

tsemendilubjakivi*, tehnoloogiline lubjakivi**, ehituslubjakivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	484,9			
Rummu**	Harju	30,9			
Karinu**	Järva	97,4			
Rakke**	Lääne-Viru	0,3			
Võhmuta**	Lääne-Viru	3,8			
Lümanda-Mõisaküla**	Saare	0,1			
Harku	Harju	378,9		0,1	
Maardu	Harju	224,5			
Määra	Harju	0,4			
Valkla	Harju	3,7			
Vasalemma	Harju	386,4			
Väo	Harju	808,8			
Pajusi	Jõgeva	280,4			
Sopimetsa	Jõgeva	151,6			
Eivere	Järva	93,3			
Pusku	Lääne	2,9			
Ungru-Sepaküla	Lääne	0,3			
Kunda	Lääne-Viru	285,0			
Reinu	Rapla	71,6			
Kogula	Saare	50,9			
Lubjakivi kokku:		3356,1		0,1	

DOLOKIVI (tuhat m³)

tehnoloogiline dolokivi*, viimistlusdolokivi**, ehitusdolokivi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kurevere*	Lääne	133,1			
Marinova*	Võru	2,1			
Kaarma**	Saare	0,3			
Kopli**	Saare	0,2			
Selgase (Mustjala)**	Saare	0,6			
Rõstla Jõgeva	Jõgeva	166,0			
Kurevere	Lääne	37,0			
Anelema Pärnu	Pärnu	201,0			
Orgita-Haimre	Rapla	25,3			

Marinova	Võru	3,6		
Dolokivi kokku:		569,2	0,0	

LIIV (tuhat m³)
tehnoloogiline liiv*, ehitusliiv, täiteliiv

Maardla	Maakond	Ehitusliiv		Täiteliiv	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Imara-Tabina*	Võru	41,5			
Kaku*	Võru	0,1			
Audevälja	Harju	4,6			
Huntauugu	Harju	1026,2			
Kolli	Harju	20,0			
Kuusalu	Harju	213,8			
Kõrnumäe	Harju	8,1			
Seli	Harju	89,0			
Tallinna-Saku	Harju	757,2			
Vetla	Harju	30,0			
Malvaste	Hiiu	4,2			
Puski Hiiu	Hiiu	0,7			
Määvli	Hiiu	0,8			
Pannjärve	Ida-Viru		41,2		
Rebase	Ida-Viru	0,8			
Tudulinna	Ida-Viru	8,6			
Vissuvere	Järva	3,2			
Jaska	Jõgeva	10,5			
Metskonna	Jõgeva	1,2			
Näduvere	Jõgeva	22,5			
Otsa	Jõgeva			10,2	
Reastvere	Jõgeva	8,4			
Siimusti (Jõgeva)	Jõgeva	191,1			
Soomevere	Jõgeva	9,0			
Soosaide	Jõgeva	10,9			
Sõõru	Jõgeva	1,4			
Jaakna	Lääne	2,4			
Ohemäe	Lääne	14,7			
Altja-Rutja	Lääne-Viru	0,1			
Kellavere-Veskimäe	Lääne-Viru	4,5			
Eassalu	Pärnu	9,3			
Mustu-Nõmme	Pärnu	5,5			
Potsepa	Pärnu	71,3		86,6	
Lavassaare	Pärnu	10,3		15	
Kõrsa	Pärnu	19,9			
Taganõmme	Pärnu	3,4			
Abissaare	Põlva	3,7			
Krүүdneri	Põlva	206,7			
Sõreste	Põlva	0,1		5,7	
Voorepalu	Põlva			2,6	
Tiitsu	Rapla	29,1			
Hagudi	Rapla	2,4			
Vanakubja	Rapla	4,0			

Meiuste	Saare	7,0		
Mirje	Saare			18,0
Tikka	Saare			12,5
Pamma	Saare	1,6		
Lagenõmme	Saare	0,8		6,2
Varkja	Saare	10,0		
Aardlapalu	Tartu	100,7		
Järvepera	Tartu	10,4		
Kopamäe	Tartu	24,0		
Laguja	Tartu	21,7		
Paluküla-Möldripalu	Tartu	14,6		
Vana-Kastre	Tartu	5,3		
Vitipalu	Tartu	2,8		
Vooremäe	Tartu	67,7		
Härma	Valga	3,1		
Kastolatsi	Valga	12,0		
Restu	Valga	72,2		
Hellenurme	Valga	4,0		
Holdre	Valga	2,6		
Helmi-Aakre	Valga	35,6		
Siimu	Valga	61,8		
Sibula	Valga	0,3		
Ahimäe	Viljandi	9,4		
Laniga	Viljandi	0,1		
Murese	Viljandi	0,1		
Nõmme-Koordi	Viljandi	43,1		
Pihlaka	Viljandi	9,8		
Remsi	Viljandi			26
Saarepeedi	Viljandi			0,5
Pombre	Viljandi	0,7		
Vatsa	Võru	2,1		
Loosi	Võru	12,0		
Järvere (Sõmerpalu)	Võru	12,2		
Liiv kokku:		3398,9	41,2	183,3

KRUUS (tuhat m³)
ehituskruus

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Audevälja	Harju	6,3			
Kalda	Harju	84,5			
Karjaküla	Harju	30,0			
Kõrnumäe	Harju	8,7			
Kose-Risti	Harju	45,3			
Nõmme	Harju	6,0			
Seli	Harju	111,0			
Voose (Kurisoo)	Harju	27,1			
Tatramäe	Harju	52,7			
Männamaa	Hiiu	7,9			
Määvli	Hiiu	3,1			

Maavaravarude koondbilanss 2007

Partsi	Hiiu	77,9		
Prassi	Hiiu	2,9		
Kõrtsi	Ida-Viru	14,0		
Moldova (Aa)	Ida-Viru	3,0		
Mäetaguse	Ida-Viru	14,9		
Tudulinna	Ida-Viru	36,4		
Iisaku	Ida-Viru	7,9		
Hällimäe	Järva	15,4		
Kütivälja	Jõgeva	9,6		
Pedja	Jõgeva	15,5		
Siimusti (Jõgeva)	Jõgeva	7,1		
Kaopalu	Lääne	3,0		
Keedika	Lääne	40,8		
Jaakna	Lääne	1,0		
Raatsiotsa	Lääne	1,3		
Haava (Rakvere)	Lääne-Viru	43,3		
Maleva	Lääne-Viru	13,2		
Päide	Lääne-Viru	5,0		
Kolleri-Saverna	Põlva	131,0		
Krüüdneri	Põlva	23,0		
Sõreste	Põlva	3,0		
Eassalu	Pärnu	12,9		
Kihnu	Pärnu	0,0		
Kõrsa	Pärnu	21,1		
Lavassaare	Pärnu	6,2		
Mannare	Pärnu	10,8		
Murru L	Pärnu	5,0		
Kamali	Pärnu	5,1		
Reinu	Rapla	43,6		
Tiitsu	Rapla	50,2		
Orava	Rapla	16,0		
Hagudi	Rapla	125,5		
Kenni	Rapla	22,0		
Karujärve	Saare	2,3		
Lagenõmme	Saare	34,6		
Mõntu	Saare	0,3		
Ooremaa	Saare	63,0		
Pammana	Saare	1,5		
Päelda	Saare	2,0		
Tomba Saare	Saare	1,0		
Tikka	Saare	8,8		
Järvepera	Tartu	12,3		
Kaarsimäe	Tartu	5,9		
Kabina	Tartu	15,3		
Kärevere	Tartu	1,0		
Kämara	Tartu	2,3		
Lõhmuse (Laeva II)	Tartu	67,7		
Põrgumäe	Tartu	21,7		
Sarakuste	Tartu	5,0		
Vana-Kastre	Tartu	27,2		
Välgi-Selgise	Tartu	7,7		

Maavaravarude koondbilanss 2007

Miti (Mitiküla, Palupera)	Valga	139,7		
Neeruti	Valga	3,0		
Holdre	Valga	0,8		
Hellenurme	Valga	18,8		
Vangja	Valga	10,0		
Kärstna	Viljandi	2,5		
Kusta	Viljandi	0,9		
Murese	Viljandi	8,5		
Pombre	Viljandi	48,8		
Saarepeedi	Viljandi	0,1		
Tääksi	Viljandi	28,0		
Varesemägede	Viljandi	0,4		
Välgita	Viljandi	17,2		
Püssapalu	Võru	56,1		
Jaani	Võru	51,2		
Kruus kokku:		1835,8		

SAVI (tuhat m³)

tsemendisavi*, keraamiline savi

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Kunda*	Lääne-Viru	124,0			
Aseri	Ida-Viru	56,3			
Arumetsa	Pärnu	85,6			
Savi kokku:		265,9			

TURVAS (tuhat tonni)

hästilagunenud turvas*, vähelagunenud turvas**

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu*		Kaevandatud varu**	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Ellamaa	Harju	10,7		0,5	
Mahtra	Harju			0,4	
Ohtu	Harju	4,6			
Peningi	Harju	2,9		11,9	
Pääsküla	Harju			2,0	
Rae	Harju	4,5		4,5	
Sooniste	Harju	9,2		9,4	
Vääna	Harju			5,5	
Ääsmäe	Harju	0,3		10,0	
Sausti	Harju			4,6	
Pihla	Hiiu			6,0	
Puhatu	Ida-Viru	67,1		0,6	
Epa-Vassaare	Järva	6,2			
Epu-Kakerdi: Epu	Järva	1,1			
Epu-Kakerdi: Prääma	Järva	10,1		15,3	
Lokuta	Järva	1,4		0,5	

Maavaravarude koondbilanss 2007

Retla	Järva	4,9	5,0
Tondissaare	Järva	6,2	4,6
Endla	Jõgeva	1,6	10,5
Umbusi	Jõgeva	0,5	2,5
Kõverdama	Lääne	4,1	
Laiküla Lääne	Lääne	12,0	9,0
Niibi	Lääne	7,2	11,8
Ohepalu	Lääne-Viru		2,5
Peetla	Lääne-Viru	1,6	2,1
Punasoo	Lääne-Viru		3,0
Saara	Lääne-Viru		6,8
Uuemõisa	Lääne-Viru		0,5
Varudi	Lääne-Viru		3,6
Kavasoo	Pärnu		5,0
Kõrsa	Pärnu		9,5
Lavassaare	Pärnu	191,1	105,4
Möksi	Pärnu		3,0
Pööravere	Pärnu	3,4	7,0
Rääma	Pärnu		5,9
Kurgsoo	Põlva		0,8
Meenikonna	Põlva	3,7	
Meelva	Põlva		7,2
Tuurapera	Põlva	2,3	
Hagudi	Rapla		1,9
Keava	Rapla		2,1
Õmma	Rapla	0,4	4,2
Orgita	Rapla	1,4	3,1
Tõnumaa	Rapla	9,6	10,0
Koigi	Saare		1,2
Pelisoo	Saare		2,2
Piila	Saare		4,3
Keressaare	Tartu	3,1	1,8
Laukasoo	Tartu	5,4	3,6
Möllatsi	Tartu	36,8	
Sangla	Tartu	100,2	32,9
Kantsi	Valga		3,9
Lagesoo	Valga	0,3	3,0
Tõrva	Valga		0,5
Ikepera	Viljandi		0,8
Napsi	Viljandi		2,5
Õisu	Viljandi		3,6
Parika	Viljandi	1,8	5,3
Soosaare	Viljandi		6,5
Kurgsoo	Võru		5,2
Põdrasoo	Võru		2,6
Roosa	Võru		7,0
Hästilagunenud turvas kokku:		515,7	0,0
Vähelagunenud turvas kokku:			385,1
			0,0

MEREMUDA (tuhat tonni)
meremuda raviotstarbeks

Maardla	Maakond	Kaevandatud varu		Kaevandamiskaod	
		tarbevaru	reservvaru	tarbevaru	reservvaru
Mullutu-Suurlahe	Saare	0,4			
Meremuda kokku:		0,4			

Lisa 2

MAAVARADE KAEVANDAMINE AASTATEL 2005, 2006 ja 2007

Maavara kasutusala	Mõõtühik	Kaevandamine	Kaevandamine	Kaevandamine	Kaevandatud mahu muutuse % 2006/2007
		(kaod)	(kaod)	(kaod)	
		2005.a	2006.a	2007.a	
Põlevkivi	tuhat t	12 349,0 (2915,0)	11 977,1 (3 245,1)	13 992,2 (3 401,8)	17
Fosforiit	tuhat t	–	–	–	
Tsemendilubjakivi	tuhat m ³	335,0	343,5	484,9	41
Tehnoloogiline lubjakivi	tuhat m ³	86,0	84,4	132,5	57
Ehituslubjakivi	tuhat m ³	1922,0	2 343,8	2 738,7 (0,1)	17
Tehnoloogiline dolokivi	tuhat m ³	155,0	128,4	135,2	5
Viimistlusdolokivi	tuhat m ³	2,0	1,8	1,1	-39
Ehitusdolokivi	tuhat m ³	262,0	378,3	432,9	14
Kristallinne ehituskivi	tuhat m ³	–	–	–	–
Tsemendisavi	tuhat m ³	37,0	139,3	124,0	-11
Raskeltsulav savi	tuhat m ³	–	–	–	–
Keraamiline savi	tuhat m ³	152,0	148,8	56,3	-5
Keramsiidisavi	tuhat m ³	–	–	85,6	
Ehituskruus	tuhat m ³	1157,0	1265	1835,8	45
Täitekruus	tuhat m ³	–	–	–	–
Tehnoloogiline liiv	tuhat m ³	54,0	51,3	41,6	-19
Täiteliiv	tuhat m ³	–	209,9	183,3	-13
Ehitusliiv	tuhat m ³	2070,0	2949,2	3398,5	15
Meremuda (raviks)	tuhat t	0,7	0,8	0,4	-50
Järvemuda (põlluväetiseks)	tuhat t	–	–	–	–
Järvemuda (raviks)	tuhat t	–	0,7	–	-100
Järvelubi	tuhat t	–	–	–	–
Turvas	tuhat t	1074,0	1 256,80	900,8	-28